

UPPHÄVNING AV FÖRELÄGGANDE ENLIGT 58 D § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR (ESAVI/13661/2021) I KOMMUNERNAS OMRÅDEN I KYMMENEDALENS SJUKVÅRDS-DISTRIKT

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO klassificerade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har 13.3.2020–22.4.2021 fattat beslut om restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region.

Dessutom har regionförvaltningsverket i Södra Finland i beslutet av 31.3.2021 (ESAVI/10258/2021) med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar ålagt samtliga aktörer som avses i 58 d § 5 momentet att i kommunernas områden i verksamhetsområdet ordna användningen av utrymmen som avses i 3 momentet som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse på ett sådant sätt att kunder och sällskap som deltar i verksamheten de facto kan undvika sådan närbkontakt med varandra som avses i 4 momentet. Beslutet är i kraft 1.4.2021–30.4.2021.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förpliktar med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar genom sitt beslut (ESAVI/13661/2021) av 22.4.2021 samtliga aktörer som avses i 58 d § 5 moment att ordna användningen av sådana utrymmen i kommunernas områden i Södra Karelens, Helsingfors och Nylands, Kymmenedalens och Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt som avses i 3 momentet som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse så att kunder, de

som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika sådan närkontakt med varandra som avses i 4 momentet.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjöd med beslutet (ESAVI/13661/2021) med stöd av 58 § 1 mom. alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 6 personer inomhus och i avgränsade områden utomhus i kommunerna inom Södra Karelen, Helsingfors och Nylands, Kymmenedalens och Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt och meddelade att en förutsättning för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 6 personer är att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar.

Beslutet är i kraft 1.5.2021–16.5.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess skulle ha kunnat äventyra syftet med det här beslutet och därför har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Beslut

Regionförvaltningsverket häver sitt föreläggande i beslutet (ESAVI/13661/2021) av 22.4.2021 enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar för kommunerna i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt för tiden 1.5–16.5.2021.

Regionförvaltningsverkets beslut (ESAVI/13661/2021) förblir till övriga delar i kraft enligt det som framförs i beslutet.

Motivering

Väsentliga bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

Genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021) har till lagen om smittsamma sjukdomar bland annat temporärt lagts till paragraferna 58 c–58 h och 59 a–59 e §. De temporära paragraferna ovan är i kraft till och med 30.6.2021.

58 d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar har ändrats genom lagen om ändring av 58 d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (262/2021). Ändringen trädde kraft 31.3.2021 och gäller till och med 30.6.2021.

Om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt, kan regionförvaltningsverket enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar inom sitt verksamhetsområde meddela ett beslut som förpliktar alla aktörer som nämns i 5 momentet och förordnar att användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse ska ordnas så att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra. En ytterligare förutsättning för regionförvaltningsverkets beslut är att åtgärderna är nödvändiga i flera kommuners områden. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse samt närkontakt. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletterar de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Enligt 2 momentet i den aktuella paragrafen kan ett beslut enligt 1 momentet fattas om incidensen av bekräftade smittfall inom sjukvårdsdistriktets område under de senaste 14 dagar för vilka information finns att tillgå är minst 25 per 100 000 invånare och det inom kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vars smittkällor inte kan spåras på ett tillförlitligt sätt och som enligt en sakkunnigbedömning medför en betydande risk för spridning av nya smittor inom området.

I 3 momentet i den aktuella paragrafen föreskrivs att i 1 momentet avsedda utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse är 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare, 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt och 3) utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Enligt 4 momentet i den aktuella paragrafen avses med närkontakt att människor 1) vistas ansikte mot ansikte eller i samma utrymme på

mindre än två meters avstånd från varandra i mer än 15 minuter eller 2) har fysisk kontakt med varandra.

Enligt 5 momentet i paragrafen förpliktar ett beslut som avses i 1 momentet följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

- 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och i motsvarande lagstiftning i landskapet Åland;
- 2) enskilda näringsidkare;
- 3) kommuner och samkommuner;
- 4) religionssamfund;
- 5) offentligrättsliga inrättningar.

Enligt 6–7 momenten i paragrafen tillämpas ett beslut som avses i 1 momentet dock inte på läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet. Ett beslut som avses i 1 momentet får inte heller hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Enligt 8 momentet i den aktuella paragrafen får ett beslut som avses i 1 momentet fattas för högst en månad åt gången. Beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Förarbetet till lagen

Enligt specialmotiveringen gällande 58 d § i regeringens proposition (245/2020) får beslutet fattas för högst en månad åt gången men det måste upphävas om kriterierna för att hålla det i kraft inte längre uppfylls.

Det epidemiologiska läget och sakkunnigutlåtanden

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i social- och hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna

av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har av den regionala coronasamordningsgruppen i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt fått ett utlåtande om covid-19-läget i sjukvårdsdistriktet och gruppens synpunkter på nödvändiga begränsningsåtgärder.

Kymmenedalens regionala coronasamordningsgrupp konstaterade under sitt möte 28.4.2021 att området övergått till coronaepidemins accelerationsfas. Incidensen per 100 000 invånare över 14 dagar är i hela sjukvårdsdistriktets område 38,3 och andelen positiva test är 1,5 procent. I 11 procent av fallen förblir smittkällan okänd. Enligt uppgifterna som gavs under mötet uppfylls kriterierna i 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar inte längre till alla delar i Kymmenedalens område. Enligt gruppen håller förekomsten av konstaterade sjukdomskluster på att sjunka i området. Smittkedjorna för de konstaterade sjukdomsklustren kan spåras med tillräcklig tillförlitlighet. Gruppen föreslår att regionförvaltningsverket upphäver beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapporter för uppföljningen av hybridstrategin uppgick incidensen per 100 000 invånare över sju dagar i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt veckorna 13–16 till 85.7, 47.8, 29.4 och 17.1, medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 4.0, 2.0, 1.6 och 1.2

Slutsats

Om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt, kan regionförvaltningsverket enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar inom sitt verksamhetsområde meddela ett beslut som förpliktar alla aktörer som nämns i 5 momentet och förordnar att användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse ska ordnas så att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra.

Ett beslut som avses i 2 moment 1 punkten i samma paragraf kan fattas om:

1) incidensen av covid-19 per 100 000 invånare över de 14 senaste dygnen för vilka information finns att tillgå är minst 25 i sjukvårdsdistriktets område;

2) det i kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt sakkunnigutlåtandet utgör en betydande risk för att nya smittor sprids i regionen; och

Enligt 58 d 8 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar ska ett beslut omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förpliktat med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar genom sitt beslut (ESAVI/13661/2021) av 22.4.2021 samtliga aktörer som avses i 58 d § 5 moment att ordna användningen av sådana utrymmen i kommunernas områden i Södra Karelens, Helsingfors och Nylands, Kymmenedalens och Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt som avses i 3 momentet som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse så att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika sådan närkontakt med varandra som avses i 4 momentet. Beslutet skrevs så att det är i kraft 1.5.2021–16.5.2021.

Bedömningen har hittills varit att kriterierna för ett föreläggande enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar uppfylls och att det också i övrigt har varit nödvändigt i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt.

Regionförvaltningsverket konstaterar att coronaviruspandemin i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt har övergått till accelerationsfasen. Av utredningarna i ärendet framgår det att incidensen per 100 000 invånare över de senaste 14 dygnen nu är 38,3 i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt. 89 procent av smittfallen kan spåras. Förekomsten av sjukdomskluster i sjukvårdsdistriktet har minskat. Utifrån erhållna utredningar kan smittkedjorna spåras med tillräcklig noggrannhet.

På basis av ovan anser regionförvaltningsverket att alla kriterier som föreskrivs i 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar inte längre uppfylls i Kymmenedalens område och att det därför inte längre föreligger några lagstadgade grunder att förlänga beslutet. Regionförvaltningsverket i Södra Finland upphäver gällande kommunernas områden i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt för perioden 1.5.2021–16.5.2021 beslutet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/13661/2021) som meddelades 22.4.2021.

Regionförvaltningsverkets beslut (ESAVI/13661/2021) är i övrigt fortsättningsvis i kraft.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1 § och 58 c–d § och 58 g–h §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsguidans är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Mer information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen tfn, 029 501 6000 (växeln).

överdirektörens ställföreträdare,
direktör

Veli-Matti Uski

regionförvaltningsöverläkare

Laura Nikunen

BILAGOR

Bilaga 1, Kommunerna inom Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med 30.5.2021. Ett meddelande om att beslutet hålls framlagt har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt

Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i dess område om beslutet

Polisinrättningen i Sydvästra Finland

Kymmenedalens räddningsverk

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Avgiftsfritt